

Ἐπαναλαμβάνων τὰς εὐχαριστίας μὲ τὰς ὅποιας ἥρχισα τὴν προσφώνησίν μου τελειώνω αὐτὴν μὲ τὴν ἐγκάρδιον εὐχήν, ὅπως τὸ ἀρξάμενον νέον ἔτος ἀποβῆ εἰς τὸ "Ἐθνος καὶ εἰς τὴν ἀποτελοῦσαν σημαντικὸν τοῦ "Ἐθνους παράγοντα Ἀκαδημίαν εἰρηνικὸν καὶ ἀπὸ πάσης πλευρᾶς εὐτυχισμένον.

ΕΚΛΟΓΑΙ ΜΕΛΩΝ

Ἐξελέγησαν παμψηφεὶ ὁ κ. *Vicomte de Roton*, ἀντεπιστέλλον μέλος ἐν τῇ τάξει τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, καὶ ὁ κ. *Werner Jäger*, ξένος ἑταῖρος ἐν τῇ αὐτῇ Τάξει.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

Ο ἀκαδημαϊκὸς κ. **N. Ἐξαρχόπουλος**, καταθέτων τὸ ἐσχάτως ἔκδοθὲν δίτομον σύγγραμμά του «Ἐισαγωγὴ εἰς τὴν Παιδαγωγικήν», λέγει τὰ κάτωθι περὶ τοῦ περιεχομένου του:

«Ἐχω τὴν τιμὴν νὰ καταθέσω εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τὸ ἐσχάτως ἔκδοθὲν δίτομον βιβλίον μου, τὸ φέρον τὸν τίτλον: «Ἐισαγωγὴ εἰς τὴν Παιδαγωγικήν».

Τὸ βιβλίον τοῦτο ἔξεδόθη ἡδη εἰς Τὴν ἔκδοσιν, διότι αἱ προηγούμεναι ἐκδόσεις αὐτοῦ, ἐκάστη τῶν ὅποιων ἀπετελεῖτο ἐν 3.000 ἀντιτύπων, ἔξηντλήθησαν. Ἀν καὶ ἐμφανίζεται δὲ ὡς νέα ἔκδοσις βιβλίου, κυκλοφορήσαντος ἡδη, ἐν τούτοις εἶναι νέον βιβλίον, διότι κατὰ τὴν ἔκδοσιν ταύτην δὲν ἥρκεσθην εἰς ἀπλῆν ἀνατύπωσιν τῆς προτέρας, ἀλλ᾽ ὑπέβαλον εἰς οἰκικὴν ἀναθεώρησιν ἀπαντα σχεδὸν τὰ κεφάλαια αὐτοῦ, προσπλαθήσας νὰ προσαρμόσω τὸ περιεχόμενον αὐτῶν πρὸς τὰ νέα ἐπιτεύγματα τῆς ἐπιστήμης καὶ τὰς νέας κοινωνικὰς ἀνάγκας καὶ ἀπαιτήσεις, αἴτινες ἐδημιουργήθησαν. Προσέθηκα δὲ καὶ νέα κεφάλαια, μὴ ὑπάρχοντα εἰς τὰς προτέρας ἐκδόσεις.

Τοῦτο ἐπεβάλλετο μετὰ τὰ ἐπακολουθήσαντα μεγάλα κοσμοϊστορικὰ γεγονότα ἀπὸ τοῦ τελευταίου παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐντεῦθεν. Ο πόλεμος οὗτος πλήν τῶν ὑλικῶν καταστροφῶν, τὰς ὅποιας προδικάλεσεν, ἐγένετο αἴτιος καὶ ποικίλων μεταβολῶν καὶ ἀναστατώσεων ἐν ταῖς ἰδεαῖς, αἴτινες πρότερον ἥρχον περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ τῶν καθηκόντων καὶ δικαιωμάτων τοῦ πολίτου ἔναντι τοῦ συνόλου. Προέκυψαν νέαι κοσμοθεωρίαι καὶ ἐμορφώθησαν νέαι ἀντιλήψεις περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀτόμου ἐν τῇ κοινωνίᾳ, τοῦ τρόπου διαβιώσεως αὐτοῦ καὶ τῶν συστημάτων τῆς διακυβερνήσεως τῶν λαῶν. Εἶδον προσέτι τὸ φῶς ἀντιλήψεις ἀνατρεπτικαὶ τῆς τέως ἀρχούσης κοινωνικῆς τάξεως, αἴτινες ἐνισχυόμεναι ὑπὸ τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀπογνώσεως, αἱ ὅποιαι συνέχουσι τοὺς λαούς, εὑρίσκουσιν εὔκολον ὑποδοχὴν παρὰ ταῖς λαϊκαῖς μάζαις.

Τῶν κοινωνικῶν τούτων ζυμώσεων τὸν ἄμεσον ἀντίκτυπον αἰσθάνεται ἡ ἀγωγὴ τῆς νέας γενεᾶς. Καὶ ὅφείλει νὰ ἔχῃ αὐτὰς ὑπὸ ὅψιν ἡ παιδαγωγικὴ ἐπιστήμη, διότι οὐδεμίᾳ ἄλλῃ ἐπιστήμῃ ἔχει συνδέσει τὸ ἔργον της οὗτοι στενῶς πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς εὐδαιμονίας τοῦ λαοῦ, ὅσον αὐτή. Καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἰδέαν ταύτην ὁρίζει αὕτη τοὺς σκοποὺς τῆς ἀγωγῆς τῆς νέας γενεᾶς καὶ τὰ μέσα πρὸς πραγματοποίησιν αὐτῶν. Καὶ εἰδικῶς, ἀφ' ἓνδος μὲν προβάλλει σκοποὺς ἀπολύτου ἀξίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀντιτίθεται κατὰ καταστρεπτικῶν τάσεων, ἐμφανίζομένων ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ζητεῖ νὰ πατάξῃ κακίας, αἴτινες ἐπιπολάζουσιν ἐν ἐκάστῃ φυλῇ. Παραλλήλως ὅμως προσπαθεῖ, παρακολούθησα τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ τελουμένην ἔξελιξιν, νὰ ἀναγνωρίζῃ νέας τάσεις δεδικαιολογημένας καὶ ἐναρμονίζῃ πρὸς αὐτὰς τὸ ἔργον τῆς ἀγωγῆς τῶν παίδων.

Ἐκ τούτου ἐρμηνεύεται ἡ ζωηρὰ κίνησις, ἡ συνοδεύουσα μάντοτε τὴν ἔρευναν τῶν ζητημάτων τῆς ἀγωγῆς, ἥτις σήμερον ἰδίᾳ εἶναι ξωθροτάτη. Καὶ οὗτοι ὑπῆρχαν οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὅποιους ἡ νέα ἔκδοσις τοῦ παρόντος βιβλίου, ὅπερ ἔξετάζει τοὺς σκοποὺς τῆς ἀγωγῆς καὶ τὰ ἄλλα μεμελιώδη προβλήματα αὐτῆς, διαφέρει τῶν προτέρων. Ἐν πρώτοις ηὑπῆρχε τοῦτο κατ' ὄγκον. Ἡ παροῦσα ἔκδοσις εἶναι διπλασία τῆς προηγουμένης καὶ τετραπλασία τῆς πρώτης. Σημαντικαὶ ὁσαύτως μεταβολαὶ ἐπῆλθον εἰς τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ. Τὰ πλεῖστα τῶν κεφαλαίων αὐτοῦ ὑπέστησαν τροποποιήσεις, τινὰ – μὲν ἐλαφράς, ἄλλα δὲ οὖσι ωδεστέρας. Πλὴν δὲ τούτου προσετέθησαν καὶ κεφαλαία, μὴ διάρκοντα εἰς τὰς προτέρας ἐκδόσεις, ἐκ τῶν δποίων ἀναφέρω τὰ ἐπόμενα: «Ἄι κακίαι τοῦ Ἑλληνος καὶ οἱ τρόποι τῆς καταπολεμήσεως αὐτῶν». «Ἡ κατὰ φύσιν ἀγωγή». «Τὸ νέον διδακτήριον». «Ἡ γυναικεία ἀγωγή». «Ἡ προσχολικὴ ἀγωγὴ καὶ ὁ νηπιακὸς κῆπος καὶ ἡ λειτουργία αὐτοῦ». «Ἡ ἔξωσχολικὴ καὶ μετασχολικὴ ἀγωγή». «Ἡ ἐπαγγελματικὴ ἀγωγὴ». «Ἄι ψυχικαὶ ἀνωμαλίαι τῆς παιδικῆς ήλικίας καὶ οἱ τρόποι τῆς καταπολεμήσεως αὐτῶν». «Ἡ ἀποκέντρωσις καὶ αὐτοδιοίκησις ἐν τῇ ἐκπαίδευσει».

Εἶναι δὲ συντεταγμένα τὰ κεφάλαια τοῦ βιβλίου κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἔξυπηρετῇται διττὸς σκοπός. Ἐν πρώτοις ἐπιδιώκομεν νὰ παράσχωμεν πρακτικὴν ὀφέλειαν εἰς τοὺς ἡμετέρους διδασκάλους, βοηθοῦντες αὐτοὺς πρὸς δῶς οἶόν τε σκοπιμωτάτην διαμόρφωσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν. Δεύτερον δὲ ἀποσκοποῦμεν νὰ μορφώσωμεν ἐπιστήμονας ἐθευνητὰς καὶ παράσχωμεν ὕθησιν πρὸς καλλιέργειαν καὶ παρὸν ἡμῖν τῆς Παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης, εἰσάγοντες τοὺς ἀναγνώστας εἰς τὰ προβλήματα τῆς ἐπιστήμης ταύτης, εἰς τὰ μέχρι τοῦδε ἔξαχθέντα πορίσματα περὶ ἐκάστου ἐξ αὐτῶν, εἰς τοὺς τρόπους, κατὰ τοὺς ὅποιους ταῦτα ἔτυχον ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς διαφόροις χώραις καὶ εἰς τὰς μεθόδους ἐρεύνης, αἴτι-

νές διεμορφώθησαν καὶ αἰτινές δὲν ἔτυχον εἰσέτι παρ' ἡμῖν τῆς δεούσης προσοχῆς.

Ἡ εὐμενεστάτη ὑποδοχή, τῆς ὁποίας ἔτυχε τὸ βιβλίον κατὰ τὰς προτέρας ἐκδόσεις αὐτοῦ παρὰ τῷ διδασκαλικῷ ἡμῶν κόσμῳ καὶ αἱ ἔξενεχθεῖσαι περὶ αὐτοῦ κρίσεις, γεννῶσιν εἰς ἡμᾶς τὴν ἐλπίδα, ὅτι τοῦτο καὶ ὑπὸ τὴν νέαν πληρεστέραν ἐμφάνισιν αὐτοῦ θὰ τύχῃ τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς καὶ θὰ ἔξακολουθήσῃ παρέχον ὑπηρεσίας εἰς τὴν παρ' ἡμῖν ἐκπαίδευσιν καὶ θὰ ἀποβῇ ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τῆς παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικῆς παιδαγωγικῆς κινήσεως.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΞΕΝΟΥ ΕΤΑΙΡΟΥ

ΓΕΩΛΟΓΙΑ. — *Kuppelberge und verwandtes, in Verbindung mit Geröllkegeln, in der Aegaeis; auch mit Beispielen aus Italien*, von Alfred Philippson*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Ἰωάννου Τρικκαλινοῦ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΜΗ ΜΕΑΩΝ

ΧΗΜΕΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ. — Ἡ διαλεκτικὴ τῆς διατηρήσεως τῶν τροφῶν, ὑπὸ Σωκρ. Καλογερέα **. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Κωνστ. Ζέγγελη.

Οἱ ἐπιστήμονες εἶναι ἐνήμεροι τοῦ γενικοῦ νόμου τῆς δράσεως καὶ ἀντιδράσεως (θέσις καὶ ἀντίθεσις τοῦ Hegel). Τὸ θεώρημα τοῦ Le Chatelier καθορίζει, ὅτι ἐὰν ἐν σύστημα, εὑρισκόμενον ἐν ἴσορροπίᾳ, ὑποβληθῇ εἰς τὴν ἐπήρειαν ἔξωτερικοῦ καταναγκασμοῦ δὲν οὖν ἡ ἴσορροπία μεταβάλλεται, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει λαμβάνει χώραν εἰς τὸ σύστημα κάποια μεταρροπή, ἡ ὁποία ἀντιδρᾷ πρὸς τὸν ἔξωτερικὸν καταναγκασμὸν καὶ διὰ τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα τούτου ἔξουδετεροῦται μερικῶς· π.χ. ὅταν ἡ θερμοκρασία ἐνὸς συστήματος ἐν ἴσορροπίᾳ ἀνυψοῦται, λαμβάνει χώραν ἀντίδρασις ἐντὸς τοῦ συστήματος, ἡ ὁποία συνοδεύεται μὲ ἀπορρόφησιν θερμότητος. Ὅταν ἡ πίεσις ἐνὸς συστήματος ἐν ἴσορροπίᾳ αὐξηθῇ, λαμβάνει χώραν ἀντίδρασις, ἡ ὁποία συνοδεύεται μὲ ἐλάττωσιν τοῦ ὅγκου. Ἡ διατήρησις τῶν τροφῶν ἀποτελεῖ ἐπίσης ἐν καλὸν παραδειγμα ἐφαρμογῆς τῶν νόμων τῆς διαλεκτικῆς εἰς τὴν ἐπιστήμην.

Τῆς διατηρήσεως τῶν τροφῶν ἔχομεν δύο γενικὰς μεθόδους: 1) Τὴν διατήρησιν αὐτῶν εἰς νωπὴν κατάστασιν, ὅπου τὰ κύτταρα διατηροῦνται κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦτον ἐν ζωῇ καὶ 2) τὴν διατήρησιν εἰς νεκρὰν κατάστασιν εἰς ἥν ἡ

* Θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὴν σειράν τῶν Ηραγματειῶν τῆς Ἀκαδημίας

** SOKR. KALOGEREAS: The dialectics of Food Preservation.